

Dato: 23.04.2013
Arkivref: 2013/6695-2

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Hovedutvalg for samferdsel	05.06.2013

Høring - Alkolås for promillekjørere, alternativ straff - Endring av vegtrafikkloven mv.

Innstilling

Akershus fylkeskommune støtter forslaget til bruk av alkolås som alternativ til tap av førerrett.

Saksutredning

Bakgrunn og saksopplysninger

I april 2010 la Statens vegvesen frem en rapport med forslag om et alkolåsprogram for alle promilledømte. Som en oppfølging av dette oppnevnte Justisdepartementet og Samferdselsdepartementet en arbeidsgruppen som har utarbeidet en rapporten «[Alkolås som alternativ til tap av førerrett](#)». Rapporten danner grunnlaget for denne høringen.

Fylkeskommunen har fått utsatt høringsfrist til 07.06.13.

Bruk av alkolås er et tiltak for å bedre trafikksikkerheten ved å hindre kjøring under påvirkning av alkohol, og dermed forhindre trafikkulykker. Målgruppen for den foreslåtte ordningen er den samme som for program mot ruspåvirket kjøring – de som kvalifiserer for ubetinget fengsel. Dette er en høyrisikogruppe hva gjelder faren for kjøring under påvirkning av alkohol, og alkolås for denne gruppen antas å gi økt trafikksikkerhet.

Forslaget innebærer at deltakerne må gjennomføre program mot ruspåvirket kjøring i regi av kriminalomsorgen (friomsorgen), og jevnlig legeundersøkelser. I tillegg vil det være en regelmessig kontroll av kjøretøyet og alkolåsen for å avdekke eventuelt misbruk.

Bruk av program mot ruspåvirket kjøring i en alkolåsordning er et nytt tiltak. Ved å kombinere bruk av alkolås med program mot ruspåvirket kjøring vil det bli en tettere oppfølging av den dømte, med sikte på å påvirke holdningen til rus og trafikk.

Saksfremlegget og hovedutvalgets vedtak vil legges frem for fylkeskommunens trafikksikkerhetsutvalg i møte 13.06.13.

Problemstillinger og alternativer

Departementet ønsker spesielt høringsinstansenes syn på følgende spørsmål:

1. Administrasjon og saksgang

Hvilken myndighet bør administrere ordningen for å sikre best mulig saksflyt, samtidig som hensynet til en god håndhevelse av vegtrafikklovgivningen ivaretas?

Arbeidsgruppen foreslår at politiet administrerer ordningen siden politiet har myndighet til å tilbakekalle førerretten. Arbeidsgruppen har også vurdert om kriminalomsorgen skal ha dette ansvaret, alternativt at ingen etat har et overordnet ansvar for sakene, men at hver involvert instans har ansvar for å melde fra til Statens vegvesen om brudd som innebærer at alkolåsbetinget førerrett ikke skal fornyes.

2. Avgrensning av målgruppen

Forslaget innebærer at kun de mest alvorlige overtredelsene vil kvalifisere for ordningen. Dette er begrunnet med trafikksikkerhetshensyn, og henger sammen med koblingen av bruken av alkolås til gjennomføring av program mot ruspåvirket kjøring.

Målgruppen tilhører en høyrisikogruppe når det gjelder risiko for å utsette seg selv og andre for trafikkulykker der utfallet kan være fatalt. Forslaget er et tiltak for å redusere trusselen mot trafikksikkerheten som denne risikogruppen utgjør – samtidig som tiltaket kan ha en individualpreventiv effekt for den promilledømte gjennom deltagelse i program mot ruspåvirket kjøring.

Fylkesrådmannens anbefalinger

Prinsipielt kan det spørres om det er riktig at samfunnet tilbyr alkolås som alternativ til fengselsstraff. Fylkesrådmannen mener alkolås kan være en god ordning fordi dette er en høyrisikogruppe i forhold til trafikkulykker. Den domfelte må gjennomgå et program mot ruspåvirket kjøring, samtidig som trafikksikkerheten blir ivaretatt. Alkolås og oppfølgingsprogrammet vurderes derfor som et hensiktsmessig alternativ til fengselsstraff.

Administrasjon og vedtaksmyndighet

Fylkesrådmannen vurderer, i tråd med arbeidsgruppens forslag at det er hensiktsmessig at det er én offentlig instans som mottar all informasjon om domfeltes helse og alkolåsbruk, og at denne instansen innehar et totalansvar for oppfølgingen av domfelte.

Politiet har myndighet til å tilbakekalle førerrett på bakgrunn av manglende edruelighet. Fylkesrådmannen støtter arbeidsgruppens forslag om at politiet derfor bør ha ansvaret for å administrere ordningen.

Dette innebærer at dokumentasjon på utført godkjent service og kalibrering på alkolåsen, og gjennomført legeundersøkelse, oversendes politiet. Politiet vurderer om det er grunnlag for tap eller forlengelse av perioden med alkolåsbetinget førerrett, og om vilkårene for fornyelse av førerbeviset er oppfylt. Klager over vedtak om tap og forlengelse kan bringes inn for retten.

Vedtak om fornyelse oversendes Statens vegvesen som utsteder førerbevis.

Oppfølging av kriminalomsorgen

Kriminalomsorgen har ansvaret for gjennomføring av program mot ruspåvirket kjøring. Arbeidsgruppen foreslår at kriminalomsorgen også får ansvar for oppfølging av domfelte gjennom hele perioden med alkolåsbetinget førerrett. Oppfølgingen utover gjennomføringen av program mot ruspåvirket kjøring skal bestå i en oppfølgingssamtale hver sjetten måned.

Fylkesrådmannen vurderer dette som en god oppfølging for å kunne få alternativ straff.

Målgruppen

Dom i hht. program mot ruspåvirket kjøring krever at domfelte ellers ville blitt idømt ubetinget fengsel, og at vedkommende har problemer med alkohol og/eller annet berusende eller bedøvende middel. Forutsetningen for deltagelse i program mot ruspåvirket kjøring og alkolåsbetinget førerrett er at domfelte er motivert og samtykker i programmet.

Målgruppen er en høyrisikogruppe hva gjelder faren for kjøring under påvirkning av alkohol, og alkolås for denne gruppen antas å gi økt trafikksikkerhet.

Fylkesrådmannen støtter arbeidsgruppens forslag om at tilbud for å få alkolåsbetinget førerrett gis til gruppen som idømmes program mot ruspåvirket kjøring.

Oslo, 22.05.13

Tron Bamrud
fylkesrådmann

Saksbehandler: Olav Tunold

Utrykte vedlegg: Rapport, alkolås som alternativ til tap av førerrett (www.regjeringen.no)